

Aki szegénnyé lett érettetek

„Mert ismeritek a mi Urunk Jézus Krisztusnak jótéteményét, hogy gazdag lévén, szegénnyé lett érettetek, hogy ti az ő szegénysége által meggazdagodjatok.” (2 Korinthus 8:9)

Gondviselő mennyei jó Atyánk kegyelme folytán ismét itt a Karácsony, Jézus Krisztus születésének ünnepe, az oly sokak által várt és szeretett ünnep. **„Szívünk vígsággal ma bétölt, Mert ígéret szerint felkölt Istenfélők számára. Az igazság fényes napja: Újtestámentomnak papja Eljött, kit sok szent vára...”** (325:1.) S eljött hozzánk is, gondok, bajok, nyomorúságok között élő szegény emberekhez, kiknek Karácsonykor igen is meg van minden okunk az öröme, az ünneplésre: **Mert ismerjük a mi Urunk Jézus Krisztusnak jótéteményét, hogy gazdag lévén, szegénnyé lett érettünk, hogy mi az ő szegénysége által meggazdagodjunk.**

Krisztus, gazdag volt hajdan az örökkévalóságban, a mennyben lakozva Atyjával, mint Isten és mint Akinek kezében és hatalmában van minden, s **„Akit tett mindennek örökösévé”** (Zsid.1:2.) és Akinek az Atya mindent lábai alá vetett, de Ő **„szegénnyé lett”** - érettünk.

Születésétől fogva szegénység és nélkülözés vette Őt körül. Midőn eljött az időnek áldott teljessége, s megjelent végre Az, kit a szent atyák vártak, Izráel népe már elvesztette egykori szabadságát, dicsőségét, függetlenségét. A zsarnoki uralkodás, az adókvetés pedig nem volt lehetséges a szolgaságra alázott szegény népnek összeírása, számlálgatása nélkül. Augustus római császár rendelete szerint, minden léleknek azon a helyen kellett számba vettetnie, amelyből az ő családja származott, vagy nemzetsége eredetét vette. József, egy szegény ácsmester és az ő jegyese Mária, ugyancsak szegény sorsú volt. Az ország legszegényebb északi részében, Galileában, Názáret városában laktak. E császári rendeletnek eleget kellett tenniük s el kellett indulniuk a több mérföldnyire, délre fekvő Betlehembe, Dávid városába, mert mindketten Dávid nemzetségéből valók voltak. Az összeírás miatt az utazók által ellepert kis városban, melyből századokkal korábban királyi nemzetségük eredetét vette, már nem volt egyetlen rokonuk, ismerősük, barátjuk sem - így Mária számára, aki várandós volt, s midőn első szülésének rejtelmes órája elérkezett, emberi hajlékban már sehol nem

volt számukra hely. **„És szülé az ő elsőszülött fiát, és bepólyálá őt, és helyezetté őt a jászolba, mivelhogy nem vala nékik helyök a vendégfogadó háznál”** (Luk.2:7.) Egy barlangistállóban, barmok nyugovó helyén, jászolban, koldusok párnáján fekszik a világ Megváltója, de még ott sem lehet békessége a Békesség Fejedelmének, mivel a családnak hamarosan menekülnie kell Heródes gyilkos szolgálai elől. Egyszerű ácsmester házá-

ban növekedik fel az Úr, s ifjúsága idején két keze munkájával keresi meg kenyerét. Sokszor nem talált helyet, ahová fáradt fejét lehajtsa. Hű Barátunk életét adta barátaiért, de Neki életében alig volt hű barátja. Péter apostol is, akiben a legjobban bízott, kit közziklának nevezett, megtagadta Őt a főpap udvarán. Egyik tanítványa elárulja, ellenségei elfogják, megkötik, megostorozzák, tövissel koronázzák, kivégzik a szökött rabszolgák, rablók, gyilkosok gyalázatos és gyötrelmes halálával a kereszten. Mily szegény volt a mi Megváltó Jézusunk – Aki ugyanakkor gazdag volt szeretetben, hatalomban – hiszen betegeket gyógyított, halottakat támasztott fel, s Aki meghalt azért, hogy az övéit az örök haláltól megszabadítsa. Gazdag volt – hiszen Isten volt.

Gazdag volt és szegénnyé lett. Isten volt s emberré lett! Angyalok szolgáltak volna Neki, de érettünk lemondott

minderről. Az Ő életét adta érettünk azért, mert szeretett bennünket.

Ő szegénnyé lett, hogy amikor vállainkra nehezdednek az élet gondjai, amikor orcánk kínos veritékéért alig ad kenyeret a világ, amikor hajlékainkba fokozatosan belopózik a nélkülözés és gyermekeiteknek esetleg nem jut majd ünneplő ruhára, cipőre vagy más egyébre, akkor lássuk meg az Ő szegényes fekvőhelyét a Betlehemi istálló jászolában...

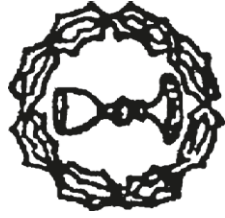
Az Ő szegénységében megszentelődik a ti szegénységetek, s lelketek meggazdagodik a hitben, békétúrásban, megelégedésben, mert szívetekben lakozást vesz Krisztus, Aki **szegénnyé lett érettetek, hogy ti az ő szegénysége által meggazdagodjatok.**

Kirchlindach református temploma - Svájc

**ISTENTŐL MEGÁLDOTT KARÁCSONYI ÜNNEPEKET
ÉS BOLDOG ÚJ ESZTENDŐT KÍVÁN A SZERKESZTŐSÉG**

2022

Református Általános Iskolája

Január

1	Sz	Újév, Frusina
2	V	Ábel
3	H	Benjámin
4	K	Leona
5	Sz	Simon
6	Cs	Boldizsár, Vízkereszt
7	P	Ártilla
8	Sz	Gyöngyvér
9	V	Marcell
10	H	Melánia
11	K	Ágota
12	Sz	Ernő
13	Cs	Veronika
14	P	Bódog
15	Sz	Lóránt
16	V	Gusztáv
17	H	Antal
18	K	Piroska
19	Sz	Sára
20	Cs	Fábián
21	P	Ágnes
22	Sz	Artúr
23	V	Zelma
24	H	Timót
25	K	Pál
26	Sz	Vanda
27	Cs	Angelika
28	P	Károly
29	Sz	Adél
30	V	Martina
31	H	Marcella, Petúr

Február

1	K	Ignác
2	Sz	Karolin
3	Cs	Balázs
4	P	Ráhel
5	Sz	Ágota
6	V	Dorottya
7	H	Tódor, Rómeó
8	K	Aranka
9	Sz	Abigél, Alex
10	Cs	Elvira
11	P	Bertold, Marietta
12	Sz	Lídia, Livia
13	V	Ella, Linda
14	H	Bálint, Valentin
15	K	Kolcs, Georgina
16	Sz	Julianne, Lilla
17	Cs	Donát
18	P	Bernadett, Konrád
19	Sz	Zsuzsanna
20	V	Aladár, Álmos
21	H	Eleonóra
22	K	Gerzson
23	Cs	Alfréd
24	Sz	Mátyás
25	P	Géza
26	Sz	Edina
27	V	Ákos, Bátor
28	H	Elemér

Március

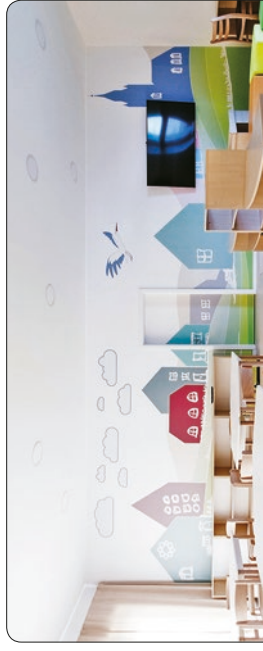
1	K	Albin
2	Sz	Lujza, Gottlieb
3	Cs	Kornélia
4	P	Kázmér
5	Sz	Adorján, Adrián
6	V	Leondra, Inez, Böjt I.
7	H	Tamás
8	K	Zoltán
9	Sz	Franciska, Fanni
10	Cs	Ildikó
11	P	Szilárd
12	Sz	Gergely
13	V	Krisztián, Ajtony, Böjt II.
14	H	Matild
15	K	Magyar nemzeti ünnep
16	Sz	Kriszta
17	Cs	Gertrúd
18	P	Sándor, Edex
19	Sz	József, Bánk
20	V	Klaudia, Hubert, Böjt III.
21	H	Benedek
22	K	Beáta, Izolda
23	Sz	Emőke
24	Cs	Gábor, Karina
25	P	Iré, Irisz
26	Sz	Emánuel
27	V	Hajnalka, Böjt IV.
28	H	Gedeon
29	K	Augusta
30	Sz	Zalán
31	Cs	Árpád

Április

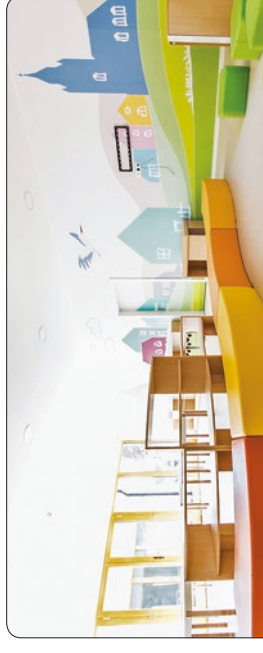
1	P	Hugó
2	Sz	Áron
3	V	Buda, Richárd, Böjt V.
4	H	Izidor
5	K	Vince
6	Sz	Vimos, Bihorka
7	Cs	Herman
8	P	Dénes
9	Sz	Erhard
10	V	Virágvasárnap, Zsolt
11	H	Leó, Szaniszló
12	K	Gyula
13	Sz	Ida
14	Cs	Tibor
15	P	Nagypéntek, Anasztázia, Tas
16	Sz	Csongor
17	V	Húsvétvasárnap, Rudolf
18	H	Húsvéthétfő, Andrea, Ilma
19	K	Emma
20	Sz	Tivadar
21	Cs	Konrád
22	P	Csilla, Nuéni
23	Sz	Béla
24	V	György
25	H	Márk
26	K	Ervin
27	Sz	Zita
28	Cs	Valéria
29	P	Péter
30	Sz	Katalin, Kitti

Május

1	V	Fülöp, Jakab
2	H	Zsigmond
3	K	Tímea, Irma
4	Sz	Mónika, Flórián
5	V	Pünkösdt I., Fatime, Ferdinánd
6	H	Pünkösdt II., Norbert, Cintia
7	K	Róbert
8	Sz	Medárd
9	Cs	Félix
10	P	Margit, Gréta
11	Sz	Barnabás
12	V	Szentábrámás-vasárnap, Vilg
13	H	Antal, Anett
14	K	Vazul
15	Sz	Jolán, Vid
16	Cs	Jusztin
17	P	Laura, Alida
18	Sz	Arnold, Levente
19	V	Gyárfás
20	H	Valéria, Rafael
21	K	Alajos, Leila
22	Sz	Paulina
23	Cs	Zoltán
24	P	Iván
25	Sz	Vilmos
26	V	János, Pál
27	H	László
28	K	Levente, Irén
29	Sz	Péter
30	Cs	Pál

Kiskakas óvoda Nagykapos, fotó Csoma L.

„Az Úr Jézus Krisztus megszentelte a szegénységet, hogy a hívők többé ne rettegjenek attól. Urunk az Ő szegénységével azért gazdagított meg minket, hogy ne tartsuk rettenetes dolognak a magunk bőségéből elvenni azt, amit szükségben levő testvéreink, megsegítésére fordíthatunk” - tanítja maga Kálvin János is. Ezen az ünnepen mi se feledkezzünk meg szűkségben levő testvéreinkről, egyre nehezebb helyzetbe kerülő gyülekezeteinkről, egyházunkról. Segítsük, támogassuk adományainkkal, önkéntes felajánlásainkkal és szolgálatainkkal.

Betegeink gondoljanak ez ünnepen azokra a fájdalmakra, melyeket Urunk békétűrő lélekkel szenvedett el a Golgotai kereszten, Akit kínjai közepette szeretett tanítványai is magára hagytak és adjanak hálát azért, hogyha mellettük szerető szívek virrasztanak, mert ezekben az ápoló, hűséges szívekben maga Krisztus keresi fel őket. Ő képes ma is csodákat cselekedni és gyógyítani. Az Ő szegénysége által a szenvedések közepette is meggazdagodhatnak.

Az Úr Jézus látja a szívek fájdalmát, az aggodalmak miatt átvirrasztott éjszakákat, szeretteitek koporsójára hullajtott könnyeitek is és majd a mennyek országában ismét összehozza az egymástól e földi létben elszakított hű lelkeket. Az Ő végtelen szeretetében van a mi gazdagságunk.

Örvendezzünk örömkönnyeiket hullatva, hogy Megváltó Urunk e szegénységben is velünk van és jól tudjuk, hogy bennünket meggazdagít.

Legyenek áldottak, kik bennünket a mi Urunk Jézus Krisztus ismeretére vezettek! **Legyen áldott Megváltó Urunknak, a mi Urunk Jézus Krisztusnak jótéteménye, hogy gazdag lévén szegénnyé lett érettünk, hogy mi az Ő szegénysége által meggazdagodjunk!** Legyen áldott az Isten, Aki megengedte, hogy kegyelme folytán megérhettük az idén Karácsony ünnepét! Ámen.

Tóth Szilvia

Ő tudja, hogy vagyok! És akkor...?(!)

„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen...” (János ev. 3,16.)

„Szia, hogy vagy? Hogy vannak a szeretteid?” – kezdjük általában beszélgetéseinket, főleg most ezekben az ínséges időkben. Van, akit valóban érdekel a kérdésre adott válasz is, viszont van, aki csak „figyelmes” akar lenni. Mindenesetre szokásunkká vált a kérdés, de vajon ezek a feltett kérdések, mennyiben határozzák meg az életünket? Fontos-e számunkra, hogy valaki érdeklődjön irántunk? Fontosnak tartjuk-e, hogy mi érdeklődjünk mások iránti? Milyen mértékben van hatással életünkre a kérdezni-akarási és a válasz-kapási?

Hogy miért kérdezem mindezt? Azért, mert néha nem gondolkodunk el az alapvető viselkedésünkön, már bevésődtek a rutin tevékenység-rítusok, és sok mindent csupán automatikusan teszünk, kérdezzünk, mondunk, könyvelünk el... Pedig lehet, hogy ha többet foglalkoznánk bizonyos „alap” dolgok elemzésével, nem lennének annyira úgymond „szürké” a hétköznapijaink. Azokban az esetekben, amikor valakivel találkozunk az utcán, ránk-köszön, megkérdezi, hogy vagyunk, azt mondjuk, jól, hogy van a család, hát így meg úgy, jaj, megyünk is... Sokszor gondolkodtam azon: mi értelme van az ilyen villám-beszélgetéseknek? Van értelme? Talán megtudunk egy érdekes, de kontextus nélküli információt, mi is mondunk másfél mondatot és tovább sodor a „rohanó” világ.. Természetesen nem szeretnék általánosítani, csupán az „efféle”

pillantás-időnyi beszélgetésekre gondolok. Van, akit kielégít ennyi is, viszont mire jó ez? Oly sokszor elégedünk meg a „részlet-igazságokkal”, az „áldás, békeség” helyett már csak „á.b.”-t mondunk, mellyel bár időt nyerünk és „modern”, viszont ezzel én úgy érzem, veszítünk a szavak értékéből, tartalmából, csakis a „gyors eredményre” hajtunk, hogy odaérjünk a következő helyre, ahonnan már előre tudjuk, hogy mennünk kell, mert... Ez a „mindennapi feladat-hajszolás” régen is meg volt, csak valahogy bensőségebb volt...

Simon András grafikája

Most én is megkérdem Tőled, Kedves Olvasó: hogy vagy? Mit válaszolsz? Gondold végig a válaszod.. Összességében, részleteiben... Elgondolkodhatunk azon is, helyénvaló-e az életünk, vagy az életünknek ezen szakasza...? Mi az, amin szeretnénk- és mi az, amin nem szeretnénk változtatni? Mi az, amit szeretnénk, hogy „örökké” tartana? (ezt a kifejezést a gyerekeknél annyira szeretem, amikor azt mondják, hogy örökké a barátod leszek, örök harag... náluk minden olyan hatalmas mértékkel bír)

Úgy gondolom, hogy néha „Ő” is felteszi nekünk a kérdést: hogy vagy? Jól vagy? Mit szeretnél? Biztos vagy benne? Szoktunk Neki válaszolni, szoktunk a „hogy vagyunk-ért” hálát adni, segítséget kérni?

Végtelen-féle beszélgetés zajlik le naponta időtől, tértől, helyzettől, egyéntől függően és függetlenül... Ami viszont különbséget tesz az ember-ember és az Isten-ember közötti beszélgetések között, az az, hogy a mi Atyánk tudja, ismeri minden gondolatunkat, akár ki mondjuk azt Neki, akár nem. Ő tudja, hogy vagyunk, s bár néha rejtélyes úton mutatja meg Akaratát, de az is nyilvánvaló, hogy a „számunkra legjobb” nem egy hirtelen döntésének szüleménye, hanem Ő már tudja a megoldást arra a dologra is, amit mi még nem is sejtünk. Mindentudó és Mindenható...

A december hónap a várakozások időszaka. A keresztyén ember ezt „eljövetel”-ként éli meg: Krisztus eljövetele előtti időszak ez. A világ kicsit más képet mutat: ott inkább az „elvárás”, a „vágyakozás”, „hatalmaskodás”, „megfelelés”, „becsvágyás” van a központban. Tisztelet a kivételnek, viszont úgy gondolom, hogy ebben az esetben nincs kivétel, mert az a karácsony, aminek a központjában nem Jézus Krisztus születésének megünneplése áll, az „lényeg-telen” karácsony. Van benne dió, mogoró, csupa földi jó, viszont nincs benne „örök” tartalom.

Mindezen szavakkal nem szeretnék ítélni, nem ingem, inkább saját tapasztalatból merítem ezeket a gondolatokat. Számomra nem igazi a vasárnap, ha nem megyek el templomba. Nem érzem jól magam, ha V(v)alakinek nem köszönöm meg az épp kapott dolgokat. Nem én vagyok, ha nem segíték valakinek, amikor látom, hogy rászorul. Valahogy nem igazi a karácsony számomra hó nélkül sem, ez viszont gyermeki nosztalgia – amikor még szinte egy karácsony sem telt el úgy, hogy ne lett volna havas a templomból kivezető járda. Azonban ami a karácsonyt illeti, nem akarom, hogy úgy teljen el az adventi időszak és a karácsony, hogy ne lépjek be Isten házába, ne olvassam el a karácsonyi történetet, ne imádkozzak, alapvetően: ne várjam, és ne forgassam gondolataimban Jézus Krisztus születésének ünnepét. És ha erre gondolok, akkor jól vagyok. Te ezt hogy érzed? Mennyire

fontos Számodra ez az időszak? Kérem mindezt csakis kizárólag lelki szempontból.. Most ne gondolj a sok „kötelező” karácsonyi körítésre, csakis arra, hogy milyen mértékben van jelen Nálad az ünnep keresztyéni középpontjára való gondolás? Advent idején eszedbe jutnak-e a karácsonyt megelőző bibliai események, gondolkodsz-e a lelkipásztor szavain, miután kijöttél a templomból, beszélgetsz-e valakivel arról, mit jelent számodra Jézus Krisztus születése? Vagy még nem gondolkodtál ezen?

A jó Isten tudja, hogy vagyok, de így is írhatnám: Ő tudja, hogy: vagyok! Tud rólam, számon tart, gondoskodik rólam. Tudja azt is, hogy ember vagyok, és minden éven várom a karácsony körüli csillogást, az ajándék adok-kapok-ot, a sütést-főzést (vagy annak eredményét), Ő csupán azt akarja, hogy ne ez legyen a fő, hanem hogy a valódi ünneplés mel-

lett erre is szánjunk időt. Nem fordítva! Nem mindegy mit tartunk a központi dolognak és mi az, ami „elengedhető”, ha épp nem jutott rá idő.

Kedves Testvérem! Bár ez éven nem voltam hűséges Hozzád, de kérem a jó Istent, és igyekszem azért én is tenni, hogy ez jövőre másként legyen. Addig is kívánom, hogy éld meg az adventi időszakot és a karácsony ünnepét bensőségesen, örömben, ujjongásban, hiszen egykoron egy gyermek született ezen a napon, Akinek már csak a születése is csoda, s ma pedig Ő az a Valaki, Aki a mi életünk Megváltója, Megigazítója, Megvigasztalója, Megbátorítója... Ő tudja, hogy vagyunk, mi se feledkezzünk el a Vele való beszélgetésről. Adjunk hálát, hogy az Övéi lehetünk, s kérjük minden nap, hogy tartson meg bennünket az Ő békességes szeretetében. Ez az igazi ajándék, mely örökre szól!

Csoma Annamária

Kályha a sarokban

„Ezt a kályhát ne tessék lebontani. Hadd maradjon meg. Hátha szükség lesz még rá.” Beköltözésünkkor kérte ezt a gondnok asszony, a parókia egyik szobájában megbúvó csinos cserépkályhával kapcsolatban.

A kályha tehát maradt. Persze mindvégig úgy gondoltam, soha nem lesz már szükség rá. Mi nek is? Modernek vagyunk, központi fűtéssel, gázkazánnal. A régi fűtőalkalmatosság nem sok vizet zavart. Az ajtó mögötti sarokban strázsált tovább, talán arra várva, hogy jönnek még idők, amikor gondos kezek tüzet gyújtanak benne és aztán a kémény kürtőjén keresztül magasba szökik a füst. Fel a kéménybe és azon keresztül az égbe. Jelezve mindenkinek, hogy kályha duruzsol ebben a házban. És lám, visszatért a kályhák igazsága és becsülete.

De ezek az idők sehogy sem akartak eljönni. Mostanáig. A nyugat-európai energiakrízis ugyanis idén Erdélybe is beköszöntött. Felszórta az energiaárakat. Gondterhelten néztem a számlák egyre ijesztőbb pirosbetűs összegeit. És akkor eldöntöttem, nem várunk tovább, felújítjuk a derék fűtőalkalmatosságot. Lássuk mire képes. Tud-e még meleget varázsolni a házban, füstöt eregetni a kéményen át?

Megbeszéltem a szakival, hogy amikor ráér, eljön. Közben megvásároltam a piszkafát, a hamulapátot, a parázs kiszedéséhez a fémvedret. Néhány ügyes presbiter felvágta a

rossz időkre félretett fahulladékokat és szépen felrakosgatták a fal mellé, ahogy régen volt szokás.

Miközben figyeltük a nyugati energiakrízist, az egyik kereskedelmi rádióban szembejött egy rövid riport, melyben egy fiatalember elmesélte, hogy gyerekként két évig fűtetlen

otthonban élt. A szüleitől a nagymamájához került, akinek nem volt munkája, ezért nemsokára áram nélkül maradtak. Ami nélkül ma már elképzelni sem tudjuk az életünket.

Bárhogy is füleltem, sehogy sem hallatszott ki a hangjából a keserűség és a panasz. Ez volt talán a legfőbb tanulság, a panaszkodás társadalmában élve. Amikor öt perc áramszünet, internet-kimaradás, sorbanállás, és egyáltalán, öt perc bármi miatt, készen vagyunk, kialakunk.

A fiatalember pedig szépen, nyugodtan elsorolta, hogy mentek Ponciustól Pilátusig. Eredmény nélkül. Így hát szépen felöltöztek. Felvettek mindent. Nyáron pedig gödröt ástak. Az élelemnek. A stúdióban elakadtak a hangok. Köszönték szépen. Döbönt csendben hallgattam én is, vezetés közben. A megszokásból is siránkozóak szégyenkező döbbenete volt ez.

Jut eszembe, a kályha türelemmel vár, mi pedig hamarosan kipróbáljuk. Visszautazunk egy kicsit az időben, lássuk mit mesél nekünk jókedvű duruzsolása.

Fábián Tibor

GYÜLEKEZETEINK életéből

Reformáció hava a Pozsonyi Református Egyházközségben

2021. október 10-én megemlékeztünk ft. Mafašík András, egyetemes lelkészi főjegyző, esperes-lelkész 26 éves szolgálatáról a Pozsonyi Református Egyházközség élén. Gyülekezetünk számára emlékeztetések maradnak ezen a vasárnapon elhangzott igehirdetések. Szlovák nyelvű igehirdetéssel Buza Bodnár Aranka lelképásztor szolgált az IThessz 1, 2-4 alapján, aki kiemelte, hogy a gyülekezet imádságos lelkülete nem hiábavaló és Mafašík András a Jézus Krisztusban meggyökerezett hite, szeretete és reménysége által hatalmas teherbírással rendelkezett. A magyar nyelvű igehirdetésben az IThessz 1,4 alapján Peres Zsuzsanna beosztott lelkész hangsúlyozta, hogy az Istentől szeretett és választott testvérek egyedül Jézus Krisztuson keresztül ezekkel a közös vonásokkal alkothatják a gyülekezetet nemcsak Thesszalonikában, hanem szerte a világon. Az istentisztelet után közösen átvonultunk a gyülekezeti terembe, ahol a lelképásztor megnyitotta ft. Mafašík András életéről és szolgálatáról szóló kiállítást, amely öt részre tagolódott. A kiállítást

lítás első három része Mafašík András lelképásztori, esperesi és a püspökhelyettesi ténykedéséről számolt be, a negyedik a Kálvinista Szemle szerkesztői szolgálatára fókuszált, végül, mint politikust igyekezett bemutatni a teljesség igénye nélkül. Ezek mellett a tárlat tartalmazta ft. Mafašík András személyes és hivatali levelezését, egyetemi teológiai jegyzeteit, az 1954-es szlovák nyelvű énekeskönyv eredeti korrektúráját, valamint az 1954 és 1980 közötti gyülekezeti alkalmak fényképes beszámolóját.

Nagy élmény volt a lelképásztor és a gyülekezeti tagok számára, hogy az elődlelképásztor, Mafašík András egyetlen élő gyermeke, Olga Kudláčová is megtisztelte megemlékezésünket, és felbuzdulva kezdeményezésünkön még az unokákat és dédunokákat is több alkalommal elhozta a kiállítást megtekinteni.

2021. október 18-án és 20-án első ízben került sor gyülekezetünkben a Szeretethíd akció megszervezésére és lebonyolítására. Kedvcsinálóként a munkálatok előtt a lelképásztor 2021. ok-

tóber 15-én egy történelmi sétára invitálta a testvéreket, hogy bemutassa azokat a személyeket és családjaikat, akiknek a hitbeli éles látására és helytállására szükség volt a gyülekezet alapításánál, de mára feledésbe merült szolgálatuk. Az alkalom mindkét nap igei üzenettel kezdődött ft. Elemér sírjánál, ahol a lelképásztor az Ez 37, 1-14 és az IThessz 4, 9-10 alapján magyar és szlovák nyelven szólt a népes seregecskéhez. Ft. Balogh Elemér, püspök-lelkész sírja mellett 18 sírt állítottunk helyre, akik közül szinte mind a gyülekezetalapítókhoz sorolhatók, előttünk jártak a hitben és megérdemlik, hogy ilyen módon mi magunk is a reformáció tanítása szerint, mint egyház folyamatosan megújuljunk a segítségnyújtásban és kézről kézre járjon az a hitbeli tudás és akarat, amivel lelki házat fundáltak Pozsonyban.

2021. október 17-én fogadtuk holland testvéreinket Henk Selles testvérünk vezetésével, akik a Stiftung Hilfe Ost Europa keresztyén szervezet nevében látogattak meg bennünket, és

akkikkel az elmúlt esztendőben a hajléktalan misszió területén végeztünk közös szolgálatot.

2021. október 24-én vasárnap SOLA SCHOLA napot tartottunk gyülekezetünkben, amelynek keretén belül bemutatásra került a Generális Konvent által elfogadott új énekeskönyv. A gyülekezeti éneklést ezen a vasárnapon a Dr. Süll Kinga, egyházenész által vezetett csapat vezette, akik az új énekeskönyvből válogattak énekeket és énekeltették meg a gyülekezetet ösztönözve bennünket, hogy van miben megújulnunk.

Végül pedig, 2021. október 31-én a reformáció gyümölcseiért adtunk hálát először a templomban délelőtti úrvacsorai közösgel egybekötve, ahol a rég nem látott hűség aggkorú testvéreink is megjelentek, majd délután a temető kertbe vándoroltunk, ft. Balogh Elemér sírjához, ahol a lelkipásztor szolt az egybegyűltekhöz. A magyar nyelvű igehirdetés a Zsolt 76, 8-12 alapján megemlékezett a gályarab-prédikátorok 350. évfordulója kapcsán a pozsonyi eseményekről, és hálát adtunk azért, hogy első tudós református lelkipásztorunk az elődök hamvain izzó parázként Isten Igéjére építve templomot, Kálvin-házat, Református Diákkotthont és Menzát emelt a presbitériummal karöltve. A szlovák nyelvű igehirdetésben pedig a Zsolt 76, 8.11 alapján a testvéregyházi, az ágostai hitvallású segítségért voltunk hálásak a gyülekezet kiépítésében Pozsonyban, és emléket állítottunk Luther Márton személyének, aki éppen az éven 500

éve a wormszi birodalmi gyűlésen bizonyrágot tett vádlói előtt: „Megáll az Istennek Igéje és nem állhat senki ellene.” (Református Énekeskönyv 171. dicséret)

A nagy Isten van mivelünk és lakozik közöttünk, hogy egész életünkkel bizonyrágot tegyünk Órála, ahogyan a templomunk falán lévő felirat is hirdeti: SOLI DEO GLORIA!

Buza Zsolt

Hűség a hitben: Beszámoló a XVI. Bátorkeszi István Napokról

Az 1671-től 1681-ig terjedő „gyászévtized” a maga nemében egyedülálló a magyar protestáns egyháztörténetben. E megrendítő történelmi esemény kezdetének 350., befejezésének pedig 340. évfordulójára emlékezünk az idén. Az abban a korban lezajlott események, a „pozsonyi vértörvényszék”, majd az azt követő gályarabság a magyar protestánsüldözés szimbólumává váltak. A „negyven prédikátor” emlékezete máig kitörölhetetlen reformátusságunk életéből. Nem véletlen, hogy erre az időszakra emlékezve kerültek le templomaink tornyáról a keresztek és váltották fel őket a csillagok és a kakasok. Bátorkeszi István veszprémi gályarab prédikátor is egyike volt azoknak a lelkipásztoroknak, akik elszenvedői voltak e kor eseményeinek.

Szülőfalujában, Bátorkeszben, 2005 óta emlékezünk meg róla hálás utódokként a róla elnevezett Bátorkeszi István Napok keretein belül, melyre 2021. október 17-31. között már XVI. alkalommal került sor Dr. Erdélyi Géza tiszteletbeli püspök védnöksége alatt. Az elmúlt esztendei online alkalmak

után az idei programsorozat a járványügyi helyzetre való tekintettel szerényebb körülmények között, de a hagyományokhoz hűen gazdag és tartalmas programmal valósult meg. A bizonytalan pandémiás időszak miatt - az előző évek-től eltérően - az ünnepi istentiszteletek alkalmával nem vendég-igehirdetők, hanem a helyi lelkipásztorok: Dr. Czinke Zsolt és Dr. Czinke Tímea szolgáltak az alkalmakon. Az évek óta megtartott koszorúzások viszont nem maradtak el. A két hétig zajló rendezvénysorozat kezdő istentisztelete után a Bátorkeszi István emlékére állított dombormű, a záró istentisztelet után pedig Kálvin János domborművének a koszorúzására került sor, ahol a helyi gyülekezet, az önkormányzat és a civil szféra képviselői közösen tisztelegtek hitünk hősei előtt. (Mindkét alkotás a bátorkeszi születésű Gáspár Péter szobrászművész alkotása, aki idén ünnepelte 70. születésnapját, akinek életére ezúton is Isten gazdag áldását kérjük.)

Október harmadik vasárnapján a felvidéki magyarság egy másik nagy történelmi eseményére, az 1947-es kitelepíté-

sekre emlékeztünk, fejet hajtva a meghurcolt és kitelepített bátorkeszi magyar családok kopjafája előtt. Az alkalom ünnepi szónoka Dr. Tömösközi Ferenc, a Selye János Egyetem Református Teológiai Karának tanára volt. Minden esztendőben felejthetetlen az egyházközség életében az 50 éve konfirmáltak találkozója. Ebben az esztendőben az 1971-ben konfirmáltak állták körbe az úrasztalát és erősítették meg fogadalomtételüket. Az alkalmat a presbitérium tagjaival elfogyasztott ünnepi ebéd és kötetlen beszélgetés tette meghittebbé.

Reformáció áldott ünnepére és az új borért való hálaadásra készülve három estén át bűnbánati, evangelizációs istentiszteletekkel készültünk. Október utolsó hetében pedig egy történelmi kiállításra került sor a Fíreszke Gyermekek, Ifjúsá-

gi és Konferencia-központban. Az érdeklődők a somorjai Fórum Kisebbségkutató Intézet Trianon 1918-1920 című kiállítását tekinthették meg. A Kováts József Alapiskola felső tagozatos tanulói számára pedig Pelle István pedagógus tartott a látottak alapján rendhagyó történelemórákat.

Az idén sem feledkeztünk meg a legkisebbekről sem. A Méhecske Református Bölcsődében Dr. Süll Kinga egyházzenei vezetésével került sor a Ringató alkalmaira, ahol az anyukák és a kisbabák zenés, játékos formában lehettek együtt. A Kováts József Alapiskola alsó tagozatos diákjai Écsi Gyöngyi hetényi lelkipásztor, bábművész bábelőadásának örvendezhettek. A Fíreszke-központban pedig Dr. Czinke Zsolt lelkipásztor vezetésével rendhagyó hittanórákon ismerkedtek meg a tanulók a reformáció terjedésével Magyar-

országon, majd megtekintették a gályarabokról szóló Hűség a hitben című kisfilmet.

Október utolsó hétvégéjén újra fiatalokkal telt meg a Fíreszke Gyermekek, Ifjúsági és Konferencia-központ. A Fíresz Duna Mente szervezésében a Kárpát-medencei Református Ifjúsági Imaéjjelen voltak együtt az ifjak.

Október 31-én délelőtt ünnepi istentisztelet keretében az új borért adtunk hálát az úrvacsora alkalmával, délután pedig a temetőben folytatódott a megemlékezés. Az egykori bátorkeszi lelkipásztorok és kántor-tanítók sírjánál megállva, a feltámadás Igéjére figyelve, zsoltárokat és dicsőreket énekelve, majd pedig a kegyelet és emlékezés koszorúit elhelyezve fejeződött be a XVI. Bátorkeszi István Napok.

Cz. Zs.

Emlékeztünk

A vajkóc – mátyóci temetőben van egy sírkert, amit már hosszú évek óta nem gondozott senki. Elhanyagolva, gazzal benőve árválkodott a szépen rendbe rakott sírok között.

Hogy ki van ott eltemetve? Egy református lelkész. Nagy Géza. Aki elődeinknek, nagyszüleinknek, sőt dédszüleinknek hirdette Isten igéjét,

Összefogtunk egy páran - gyülekezeti tagok, presbiterok és szépen rendbetettük a sírkertet.

A jegyzőkönyvben megtaláltam, hogyan emlékeztek meg 1936. október 11-én tartott presbitéri gyűlésen az elhunyt lelkészről.

„...Kegyeletes szavakkal emlékezik meg néhai Nagy Géza (1878-1936) református lelkészről és az ungi egyházmegyei

tanácsbíróról, aki hosszú időn keresztül vezette jó és balsorsban a vajkóc-mátyóci gyülekezetet. Élete, munkaszere-tete áldás volt egyházának. Hivatását bevégezve, hitét megtartva távozott el szeretett gyülekezetéből. „Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam (2Tim, 4,7).” Legyen áldott emléke mindenkor híveinek szívében. S az Élő Ura adjon hű szolgájának, a munkában elfáradt gyermekének örök életet.”

Mi is emlékeztünk a sírja mellett, és megköszöntük Istenünknek, hogy ennyi év után ezt a nagy szolgálatot megtehetjük. Legyen ezért Istené a dicsőség.

Özv. Kondor Katalin presbiter
Mátyóc-vajkóci gyülekezet

Nemes harc

2021. október 31-én Nagypeszeken tartották meg a barsi gyülekezetek a közös egyházmegyei reformációs istentiszteletet.

Révész Tibor esperes, a zselízi gyülekezet lelkésze az apostoli köszöntéssel üdvözölte a jelenlevőket.

Csernyík Magdolna, beszolgáló lelkipásztor kihangsúlyozta, felemelő, hogy egy szívvel és egy szájjal dicsőíthetjük Istent.

Énektanítás következett. **Révész Csilla** sárói lelkipásztor megtanította a 298. dicséretet, amiben Luther Márton leírja megtérésének történetét.

Révész Tibor esperes felelevenítette a református hit egyik legfontosabb alappillért a Kis Káté első kérdés-felelete szerint, majd a gyülekezet megvallotta az egyetemes egyház hitvallását, az Apostoli Hitvallást **Dukon András** pozbai lelkész vezetésével.

Az igeszakaszt 1Tim 1,12-17 alapján **Antala Éva**, nagyövedi-farnadi lelkész ismertette.

A lelkészek közös imádságaként elhangzott Kálvin János bűnbánó imádsága **Ficzere Tamás**, nyitrai lelkész vezetésével.

A Kis Káté alapján megszólalt a tanúbizonyság arról, hogy milyen az igazi hit (21. kérdés-felelet) Révész Csilla lelkész által.

Miután el lett énekelve a reformátusok himnusza, a 90. zsoltár első verse, **Fülöp Sándor**, érsekkétyi lelkész hirdette Isten Igéjét 1Tim 1,18-19 alapján.

Bevezetőjében elmondta, hogy különös, amikor a reformáció az Úr napjára esik. Az Úr napját meg kell szentelni igeolvasással, igehallgatással, énekléssel, a gyülekezeti közösségbe járással. Egyszerű parancs, mégis sokan elhanyagolják.

Pál apostol is parancsot köt Timóteus lelkére, a gyülekezeti rend megőrzését és azt, hogy a tiszta evangélium hirdettessék. Az egyházatyák harcot vívtak azért, hogy a tiszta evangélium fennmaradjon. Elhangzott, hogy amikor a reformációról beszélünk, szólni kell a deformációról is, az elhajlásról. Pál apostol figyelmezteti Timóteust, hogy a hit elferdülését vegye észre, állítsa meg, hajlítsa vissza. A reformációra nem lett volna szükség, ha nincs deformáció. Deformálódtak a parancsok, az egyszerűek is, az Úr napjának megszentelése is. A harc nem volt egyszerű küzdelem, Timóteusnak és az egyháznak is meg

kellett harcolnia a nemes harcot. *„Tartsd meg a hitet és a jó lelkiismeretet, amelyet egyesek elvetettek, és ezért a hit dolgában hajótörést szenvedtek.”*

A 95 tétel kiszögezését is belső lelki vívódás, egy nemes harc előzte meg. Luther Márton vívódott 1517 előtt és 1517 után egyaránt. És a nemes harcnak köszönhetően, a küzdő reformátorok nemes harcai által, melyet megharcoltak, megannyi emberélet változhatott meg.

„Harcold meg a nemes harcot. Tartsd meg a hitet és a jó lelkiismeretet.”

Ma is van vívódás az egyházért. Nem fegyverrel harcolunk, de lélekben, s azért, hogy mutasson Isten utat, hogy lássunk világosságot. Jó lenne, ha minden tag együtt vívódna és harcolna annak érdekében, hogy őrizzék a hitet és a jó lelkiismeretet. Ha nem tanulunk meg harcolni, a gonosz prédájává leszünk. Ha lemondunk arról, hogy bűnnek nevezzük a bűnt, akkor nem lesz jó lelkiismeretünk. Hit nélkül nincs jó lelkiis-

meret. Nem az a jó lelkiismeret, amely emberekben bizakodik, nem az a jó lelkiismeret, mely önmagában bizakodik.

„Tartsd meg a hitet és a jó lelkiismeretet.” Istennek akarjunk megfelelni, Krisztust kövessük. Ezt a harcot minden embernek meg kell harcolnia és ebben a harcban Krisztussal győzedelmeskedhetünk.

Az igehirdetést követően **Ambrus Erika**, ipolypásztó-garamsalló lelkipásztor ismertette a Kis Káté alapján, hogy Isten előtt hogyan lettünk megigazulttá (60. kérdés-felelet).

Kassai Tímea, hontvarsányi lelkész szintén a Kis Káté szerint rámutatott arra, hogy miért kell jót cselekednünk (86. kérdés-felelet).

A gyülekezet meghallgathatta **Révész Csilla** lelkész nő szóló énekét, a 68. zsoltár első és 16. versét szoprán hangfekvésben. Felemelő élmény volt, ahogyan az egész hálaadó istentisztelet is a közös szolgálattal.

Luther Márton 4 imádságát **Sándor Veronika** újlóti, **Icso Sándor** vámosladányi, **Erdélyi Judit** nemesbori, **Pásztori Márta** garamszentgyörgyi lelkészek vezették.

Az Úrtól tanult imádságot **Kassai Gyula**, lévai lelkész vezette.

A himnusz eléneklése után **Izsmán Jónás**, ipolysági lelkész kért áldást a gyülekezet tagjaira az ároni áldás szavaival.

Zárszóként az egyházmegye esperese Luther szavait idézte: *„Vissza a Forráshoz.”*

Sándor Veronika, Mente Róbert

Szőkéné Szabó Noémi lelkipásztor (1976-2021)

„Tehát akár élünk, akár meghalunk, az Úréi vagyunk.”

(Róma 14,8)

Nem lehet elmúltként írni arról, aki „előre ment”. Megfuttotta földi pályáját, melyet nagyon rövidnek látunk, de tudjuk, hogy nem a mulandót ismerte földi élete céljának, hanem az örökkévalót. Tudjuk, hogy a családé volt test szerint, de azt is tudjuk, hogy életével és szolgálatával az Úré volt. Lelkész házaspár első gyermekeként mindig érezhető volt beszédén, magatartásán az a komoly felelősségtudat, szere-

tet, amellyel családjának szolgálni igyekezett. Nem volt ez másként teológiai tanulmányai, házasságkötése, gyermekeinek nevelése és gyülekezetekben végzett szolgálatában sem. Felvidéken Bodrog-szentes és a hozzá tartozó gyülekezetekben, ifjúsági és gyermektáborok szervezésében és vezetésében, az anyaországban Gyügye és Zugló gyülekezeteiben sem. Hogy „előre ment” életünk Urához, épp az

odaadó és felelősségteljes szolgálatának sorából tárul elénk, s ez vigasztalja a családot, és mindazokat, akik ismertük a Megváltó iránti hűségben élt életét. Hálát adunk Istennek Noémi élete és hívő szolgálatá által kapott ajándékokért, elfogadva a vigasztalás üzenetét, bár sok-sok szálal kötődünk földi szeretteinkhez, de igazában az Úréi vagyunk! Aki pedig az övé, „ha meghal is él!” **Csoma L.**

Mindig meg kell tenni, amit lehet

Házasság és válás a lelkeszi szolgálatában címmel szervezte meg egy év kihagyás után lelkesztovábbképzőjét a Szlovákiai Református Keresztény Egyház. A pozsonyi, komáromi és a barsi egyházmegye lelkeszei november 15. és 17. között Nagybörzsönyben, a gömöri, abaúj-tornai, zempléni és ungi egyházmegye lelkeszei november 17. és 19. között Mályiban vettek részt az alkalmon.

A lelkesztovábbképzőn részt vett Géresi Róbert püspök, Rákos Lóránt egyetemes lelkeszi főjegyző, a program szervezője, valamint Porubán Ferenc főgondnok és Kiss Pál főgondnokhelyettes is.

Mivel a lelkesztovábbképzőn csak azok vehettek részt, akik felvették a koronavírus elleni vakcina mindkét oltását, vagy 180 napon belül átestek a fertőzésen, vagy negatív antigén tesztet mutattak fel, így az idei alkalomra a korábbi évek tapasztalatából kiindulva jelentősen kevesebben jelentkeztek, ennek ellenére minkét helyszínen így is 40-40 lelkipásztor követte az alkalomra elkészített előadásokat.

Nagybörzsönyben Géresi Róbert püspök bevezetőjében elmondta, hálás azért, hogy megtarthatják a lelkesztovábbképzőt ebben a koronavírusos időszakban. Az egyház vezetése sokat töprengett azon, merjék-e felvállalni a megszervezését vagy inkább halasszák el, végül az egyén felelősségtudatában bízva döntöttek a megtartása mellett. „Nekünk lelkeszeknek szükségünk van a közösségre, a találkozásra, a beszélgetésekre. Hatalmas sérülések vannak a lelkekben a járvány miatt is, ezért jó, ha imádságos

lelkülettel tudunk együtt lenni” – hangsúlyozta az egyházvezető.

Nyitó áhítatának alapigéjéül a 90. Zsoltár 17. versének második részét választotta: Kezeink munkáját tedd marandóvá. Kihangsúlyozta, hogy nem kíván ehhez a szakaszhoz mélyebb, tágabb magyarázatot fűzni, hiszen az emberi szívekbe, lelkekbe már bele van íródva, mintegy égetve ennek a zsoltárok minden igéje.

Géresi Róbert püspök - Nagybörzsöny

„A mai napon Isten ezt a zsoltárt hozta elénk, s ez pedig elgondolkodásra késztet mindannyiunkat. Ezzel az idézett igével fejeződik be Mózes imádsága. De mit tegyünk, hogy megmaradjon a jó? – tette fel a kérdést Géresi Róbert, majd magyarázatként hozzátette: Az, hogy a rossz eltűnjön az életünkéből, azt sokszor és sokféleképpen megpróbáljuk helyesen, néha helytelenül megvalósítani. De tudunk érte imádkozni, köszönni és cseleked-

ni is Isten segítségével. Majd megismételve a kérdést, kihangsúlyozta: A megmaradás fogalma nagyon meghatároz bennünket, felvidéki reformátusokat: maradjunk meg az egyházunkban, megmaradjanak meg a gyülekezeteink, maradjon meg a hitünk és anyanyelvünk.

„Az, hogy fennmaradjon, ami jó, az örök próbálkozása az embernek. Ezzel nemcsak a keresztyének vannak így. A mai emberek szeretnék - sok esetben beleértve a családot is - ha megmaradna haláluk után az emlékezetük. S ennek egyik legjobb módja a sírkőállítás. Ez egy tendencia, amely arra ad igazolást, hogy az ember mennyire ragaszkodik ahhoz, hogy valami önmagából megmaradjon. A zsoltáriró is azt mondja imádkozva, hogy kezeink munkáját tedd marandóvá.

Sokan megtapasztalták azt, hogy nagyon sok munkát, szeretetet, aggodalmat, imádságot belevittek egy-egy gyülekezeti közösség életvalóságába, s majd azt érezték egy idő után, hogy valamilyen érthetetlen okból kifolyólag pillanatok alatt mindaz széthullana, mintha nem is lenne benne 2, 5, 10, 15 év hűséges együttléte. S az az érzésünk támadhat, hogy ez a lelkeszi munka a szívekben, lelkekben nem hagyott jelt, mintha nem lenne marandó. Ez érvényes az egyházi élet nagyon sok valóságára is. Ezért is imádkozik Mózes, az Isten embere, hogy kezeik munkáját tegye marandóvá.

Lelkésztovábbképző Nagybörzsönyben

A püspök utalt arra is, hogy a zsoltár alapüzenete az emberi élet rövidsége, amely olyan, mint egy foszlány, vagy árnyék, illetve mint egy őrvtátsnyi idő átaludva. „A földi jelenvalóságunk súlya csak Isten viszonylatában értelmezhető. Másképp nem. Ő tesz maradandóvá, s ő az, aki Krisztusban nemcsak meghatározza a létünket, hanem keresztényként is vallhatjuk: nem csupán egy őrvtátsnyi idő van számunkra kijelölve lehetőségként, hanem az egész örökkévalóság.

Miközben érezzük, hogy az emberi dolgok csak úgy széthullanak körülötünk. Amit meg létrehozunk, az előbb vagy utóbb kiegészítésre, javításra, újírtásra szorul. De akár egy közösségi életben belül vagy akár személyes kapcsolatokban is azt tapasztaljuk, hogy pillanatok alatt szét tud hullani az, ami mögött évek és évtizedek állnak és állhatnak, miközben Isten azt mondja nekünk: én a maradandóságot, az örökkévalóságot adom számotokra ajándékkul, ha hisztek Isten megváltó szeretetében és kegyelmében” – nyomatékosította Géresi Róbert.

Áhítata végén kihangsúlyozta: nem lehetünk magabiztosak és elbizakodottak. De látnunk kell, hogy minden, ami Isten áldásával történik az életünkben, az ajándékkaként számon tartandó és úgyis kell önmagunkat látunk és értelmeznünk. De az, hogy Isten munkálkodik nem jelenthet felmentést a számunkra, hogy ne kelljen munkálkodnunk, szolgálnunk, bizonyosságot tennünk. Hittel és reménységgel kell újra kezdenünk akkor is, ha belefáradtunk, ha nehéz pillanataink vannak, ha csalódottak vagyunk, vagy ha semmi kedvünk sincs hozzá.

Akkor is újra neki kell kezdeni annak a szolgálatnak, amire az életünket áldoztuk. Meg kell érinteni az emberi szíveket és lelkeket. Közel kell vinnünk az evangélium üzenetét ehhez a sóvárgó világhoz, hogy bizonyosságot tehessünk arról az isteni szeretetről, amely min-

den benne bízó ember számára az örökkévalóságnak a hitét, reménységét és a valóságát kínálja fel. Tegye áldottá, megszenteltté és maradandóvá Isten mindannyiunk kezének munkáját” – hangsúlyozta a püspök.

„Gyűlölöm azt, aki elválk feleségétől” – ezt a malakiási igét választotta a Házasság és válás az Őszövetségben című előadásának mottójaként Tarr Ferdinánd kistárkányi lelkipásztor, valamint Marc Chagall bibliai festményét illusztrációként, amelyen az angyal kiűzi Ádámot és Évát a paradicsomból. – Nagyon kemény ez a mondat, de miért volt szükséges így fogalmaznia a prófétának abban a korban? – tette fel a kérdést, majd elmondta, hogy 27 éve él házasságban, 24 éve szolgál lelkipásztorként, s ezen időszak alatt 70 házaspár esküdött egymásnak örök hűséget, s mint férj és édesapa tudja, hogy mit jelent szövetségben lenni egymással, mit jelent társnak és gondviselőnek lenni annak a feleségnek és hitvesnek, akinek Isten színe előtt fogadalmat tett.

Tarr Ferdinánd - Mályi

A világ ma élő legnagyobb házasságkutatója és válásszakértője John Gottmann azt írja egyik könyvének bevezetőjében, hogy saját magánélete nem volt a bölcsesség útja, ami a megértést illeti, de beleesett a kapcsolatok összes csapdjába, de végül szerencséje lett, s megismerkedett a feleségével, majd megérthette, hogy milyen egy virágzó kapcsolat. A „Mitől működik egy házasság” című könyvében arról is ír, hogyan működjön egy házasság, ha jönnek az „apokalipszisi lovasai”.

Szaktudása leginkább tudományos megfigyelésen alapul. Az elmúlt 20 évben több száz párt tanulmányozott azal kapcsolatban, hogy mi tart össze két embert, min múlik egy házasság és mit tehetünk érte, milyen házasságtípusok vannak: jó és rossz, illetve lobbanékony, vannak-e baljós jelek a házasságban, milyen belső gondolatok kövesednek meg egy házaspár esetében, milyen az, hogy van két házasság: a férjé és a felesé-

gé. Gottmann felállítja a házasság diagnózist, majd közli a megjavításának négy kulcsát, illetve foglalkozik az alapok megerősítésével. A szerző szerint az elromlott házasságot meg lehet javítani, amennyiben nem katasztrófális irányt vett a házaspárok élete – hangsúlyozta Tarr Ferdinánd.

Kifejtette, hogy a teremtésrendből indul ki a bibliai házasságkép, ahogyan Isten megteremtette a férfit és a nőt. Az Őszövetségben ugyanakkor találkozunk ágyasokkal és szolgálakkal is, akiknek a státuszuk nem a házastárs volt, de gyakran konkurenciát jelentettek a feleségnek, ha például hamarabb szültek fiút. Ilyen például Ábrahám, Sára és Hágár esete. A poligámia, a többnejűség is előfordult, a feleségek között rangsor is lehetett, ugyanakkor a férj ágyasokat is tarthatott, például Salamon király. Előadásában felidézte a II. Helvét Hitvallás házasságról szóló fejezetét is, amely szerint: öröködni kell a házasság felett és meg kell védeni a veszély(ek)től, ezért fontos a törődés, az odafigyelés a másik irányába.

A hallgatóság elé felvonultatta az őszövetségi házasság modelleket, hogy mindenki kiválaszthat belőle egy párost, s elgondolkodhat a házasságukon, vajon példaértékűek voltak-e: Ádám és Éva, Noé és „felesége”, fiainak feleségei, Ábrám és Száraj (Ábrahám és Sára), Ábrahám és Ketúrát, Izák és Rebeka, Jákob és (Lea) Ráchel, Mózes és Cippóra, Gedeon és sok felesége, Manóah és felesége, Sámson és Delila, Elkánát és Anna és Penninnát, Dávid hét felesége: a jezezeeli Ahinóam és Abigajil, Bétsabé stb., Salamon és 700 főrangú és 300 másodrangú felesége...stb. Megannyi modell és minta, de ha csak egyetlen egyet választathatnánk melyikről mondanánk azt gyermekeinknek, fiataljainknak, hogy ezt a házaspárt kövessék, ez a jó irány? Egyik őszövetségi házasság sem volt ideális – tette hozzá az előadó.

Esther Piekarskit idézve pedig kijelentette, hogy a házasság tízparancsolatának alkalmazása arra tanít minket, hogy az Isten saját magát, az Ő leglényegét adta bele a Tórába. A mi leckénk az, hogy ehhez hasonlóan nekünk magunknak is bele kell bizony adnunk a szívünket-lelkünket a házasságba.

Tarr Ferdinánd előadásának zárásaként, mintegy összefoglalóként Herman Wouk gondolatával is megismertette a lelkipásztorokat, aki szerint „Minden nemzedéknek megvannak a maga Jákobjai, akik a Ráchelokat szeretik, de a

Leákat kell elvenniük. Potifár szemérmetlen felesége ma is ott él a gazdagok elegáns házaiban, s ma is csábítja a csinos, fiatal Józsefeket: "Hálj velem!" Nem egy nagy ember züllik most is, mint akkor, hitvány bűnözővé, és zuhan szörnyűséges lelki gyötrelmekbe, mert megpillantotta a fürdőző Bátsevát". Jan Milic Lochman a Sóvárgó szemekben pedig azt írja: A parancsolat gyűjtőpontjában nem a szexuális ösztön vágya áll önmagában, hanem az a mindent átjáró és sokféle „kívánság”, amely implicite magába foglalja a szexuális hírvágyat is. Bibliai értelemben elsősorban nem az ember nemisége, hanem az ember szíve a legfontosabb: az emberi létnek ez a centruma a maga összes rezdülésével együtt."

Előadása végén, zárszóként, illetve csattanóként a Válolevél izraeli-francia-német filmdráma drámaira sikeredett utolsó perceit nézhatték meg a résztvevők.

Molnár Sándor zsinati főtanácsos adott helyzetjelentést a magyar kormány által 2016 novemberében meghirdetett Kárpát-medencei Óvodafejlesztési Program Egyetemes Egyházunkat érintő teljesítéséről. Elmondta, hogy a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház 2017-ben kapcsolódott be Felvidéki Református Óvodafejlesztési névvel a programba azzal, hogy 15 helyszínen létesül óvoda, illetve bölcsőde. Egy évvel később újabb öt helyszín, egyházközség jelezte a programba való bekapcsolódást, illetve kapta meg a jóváhagyást. A tervezett beruházásra az illetékesek 7,076 milliárd forintot, azaz 22 522 ezer eurós keretet határoztak meg bölcsődék, óvodák és iskolák építésére, illetve erre a célra vásárolt régi épületek felújítására, valamint azok berendezésére.

Molnár Sándor - Mályi

Tájékoztattott arról is, hogy a 24 tervezett óvodai és bölcsődei helyszínből eddig 21 készült el /Nagykapos bölcsőde és óvoda, Királyhelmec bölcsőde és óvoda, Kiskövesden az egyházközségi tulajdonban lévő önkormányzati óvoda újult

meg, Kassa óvoda, Szepsi bölcsőde, Rozsnyó bölcsőde és óvoda, Hanva önkormányzati tulajdonban lévő óvodát vett át az egyházközség, Pálfalán két csoportszobás óvoda épült roma gyermekek számára, Rimaszombat óvoda és alsó tagozatos négyosztályos kisiskola, Zseliz bölcsőde, Bátorkeszi bölcsőde, Perbete bölcsőde és óvoda, Marcelháza bölcsőde, Komárom óvoda és bölcsőde, Martoson új óvodai épületbe költözött az önkormányzati óvoda, de még nem került át egyházközségi fentartás alá, Vágfarkasd óvoda, Zsigárd bölcsőde, Somorja bölcsőde és óvoda/, három helyszínen a befejezés még folyamatban van /Léván bölcsőde, Érsekkétyen óvoda és alsó tagozatos iskola épül, amelyek az év végéig elkészülnek, Dunaszerdahelyen a három csoportszobás óvoda viszont csak a következő évben épül fel/.

16 intézmény működését már bejegyezték, 8 még bejegyzés előtt áll. Az átadott helyszíneken magyar nyelvű 36 óvodai és 19 bölcsődei csoport, valamint négy alsó tagozatos osztály 1019 gyermeknek biztosít férőhelyet. Jelenleg 642 férőhely már foglalt. 24 helyszínből már 16 rendelkezik működési engedéllyel, vagyis a tervezett 59 bölcsődei-óvodai-kisiskolás csoportból 39-ben elkezdődött az oktatói-nevelői munka.

A programban sikere csak tíz év múlva derül ki – hangsúlyozta előadása végén Molnár Sándor főtanácsos, aki összefoglalóját Bethlen Gábor idézetével zárta: Nem mindig lehet megtenni, amit kell, de mindig meg kell tenni, amit lehet.

Orémus Zoltán esperes, kassai lelkipásztor a házasság és válás az Újszövetségben címmel tartotta előadását. Öt pontban fejtette ki az újtestamentum korában meghatározó tanításokat. Először a korabeli zsidóság házasságról szóló általánosan elfogadott útmutatásaira fókuszált. Elmondta, hogy a „szaporodjatok és sokasodjatok” parancs a zsidó családok életének homlokterében állt. A házasságra a szülőnek idejében kellett gondolniuk. A rabbinikus irodalomban azonban fellelhető olyan utalás, hogy a jó szülő már gyermeke születése után tervezte a jövőjét. Ha a fiú eléri a tizennyolc éves kort már nősülhet, és húsz éves koráig meg is kell tennie, de csak akkor, ha már kenyér van a kezében. A leány, ha elérte a 13 év egy napos kort már házasságra alkalmas volt. Különösen a Talmud idején, de minden időszakban, amikor az élni akarás nagyon fontos volt a zsidóság számára.

Orémus Zoltán esperes - Mályi

Az előadó beszélt Jézusnak a házasságról szóló tanításáról is. „Mert a teremtetés kezdete óta Isten férfivá és nővé teremtette az embert” – idézte Orémus Zoltán a Mk 10,6-ot. Kifejtette, hogy Jézus nem csak azt mondta, hogy az embert Isten teremtette, hanem kihangsúlyozza azt is, hogy férfivá és nővé teremtette. „A férfi és a nő megnevezés nem egy szekundér megjelölés az emberhez kapcsolva, amiben az ember egy mélyebb valóságot jelent, hanem az emberlétéhez elválaszthatatlanul és kezdetől fogva hozzá tartozik. Nem a bűnös követelménye, hanem Isten jó rendelése. Azt is hangsúlyozza Jézus, hogy a házasságot „Isten kötötte egybe” – nyomatékosította az esperes.

Jézus a házasságról vonatkozóan azt mondta: „Mert vannak ... akik önmagukat tették házasságra alkalmatlanná a mennyek országáért. Aki el tudja fogadni, fogadja el!” (Mk 19,12) Bár itt az ige a „férfiasságtól való megfosztás” kifejezést használja, de a legtöbb kutató szerint itt átvitt értelemben kell érteni a házasságra való alkalmatlanságot. A házasságról való önkéntes lemondást jelenti. Az Isten országáért le lehet mondani róla – jelentette ki Orémus Zoltán, hozzátéve: Ezt tette Jézus is, és ezt tették sokan az ősegyházban. Érdekeséggént megemlítendő, hogy Jézust az atyák hagyományaival szemben tanúsított magatartása miatt kemény szavakkal illeték (nagy evő és nagy ivó, nem böjtöl, nem tartja meg a tisztaság törvényeit, nem tartja meg a szombat napi törvényt), de a házasságtól való tartózkodását nem hozzák fel vele szemben.

„Elképzelhető, hogy bizonyos esetekben a próféta küldetéséhez hozzá tartozott a házasságról való lemondás is. Jézus egy másik helyen azt is elmondja, hogy a házasság csak ehhez a földi élethez van kapcsolva. „A feltámadáskor nem házasodnak, férjhez sem mennek, hanem olyanok lesznek, mint az angyalok a mennyben.” (Mt 22,30). Jézus ennek az eszchatológiai várakozásnak a

fényében értelmezi a családhoz és a rokonsághoz való kapcsolódását is” – hangsúlyozta a lelkipásztor.

Orémus Zoltán a korabeli zsidóság válásról szóló tanítását is taglalta. Feli-dézte, hogy bár a farizeusok azzal a kér-déssel fordultak Jézushoz, hogy szabad-e a férjnek a feleségét elbocsátania, bár abban az időben ez egyáltalán nem volt kérdés a zsidóság körében. A vita az V. Móz 24,1 értelmezése körül forgott, nem pedig a válás lehetőségéről. Két iskola állt egymással szemben. A Sammai rab-bi nevéhez kötődő szigorúbb és a Hillél-hez nevével fémjelzett szabadabb irány-zat.

Mindketten Jézus kortársai voltak. A szigorúbb irányt követő iskola képviselői csak a paráznság bűnét fogadták el válóokként, a szabadabb iskola képviselői a válóok széles skáláját sorolják fel. Többek között azt is, ha valaki vét a jó modor ellen, például kibontott hajjal lép ki a szobából, leégeti az ételt. Ennek az iskolának egyik képviselője Rabbi Aki-ba azt is hozzáteszi: „Ha valaki szebb nővel találkozik, amely jobban tetszik neki, mint az, aki a felesége, akkor elvál-hat” – mondta az előadó, aki utalt arra a jézusi kijelentésre, hogy amit Isten egy-bekötött, ember el ne válassza.

Jézus itt nem a zsidóságon belüli szigorúbb irányzat mellé áll, hanem a válás ellen van – fogalmazott Orémus Zoltán, hozzátéve: Sőt, azt mondja, hogy aki elbocsátja feleségét és mást vesz el, házasságtörést követ el feleségével szemben, és ha feleség bocsátja el a férjét, és máshoz megy férjhez, házasságtörést követ el. Az előadó hangsúlyozta, hogy csak Máté evangéliuma szerint említi Jézus a paráznság esetét, mind egyetlen kivételt. Mózes a szívük keménysége miatt adott engedményt a zsidóknak a válásra. „Az, hogy a válás szokás lett, az nem a mózesi rendelet (parancs) teljesítése, hanem a szívek keménységének a jele” – hangsúlyozta.

Az előadó végül idézte Pál apostolt, aki a házásoknak, a nem házásoknak, az özvegyeknek és minden más testvérnek azt javasolja, hogy Jézus visszajövetelének fényében értelmezze életét és kapcsolatait, őrizze meg magát a paráznságtól, és igyekezzen békességben élni. A válásra vonatkozóan Jézus tanítását veszi alapul, még egy kiegészítést hozzákapcsolva: „Ha pedig a hitetlen házastárs válni akar, válják el, nincs szolgaság alá vetve.” Ez a tanítás viszont arra az esetre vonatkozik, amikor egy házasságon belül az egyik házastárs hitre jutott,

a másik azonban megmaradt pogány-nak” – mondja Orémus Zoltán, aki össze-foglalójában rámutatott arra, hogy Jézus értelemezésében a házasság egy egész életen át tartó kapcsolat, amelyet Isten szerkesztett egybe. Az élet minden területét eszkatológiai várakozás hatja át. Két esetben engedélyezett a válás: paráznság esetében vagy ha a hitetlen házastárs válni akar.

Mivel Szénási Lilla, a Református Teológiai Kar dékánhelyettese, martosi beosztott lelkész, aki a házasság és válás lelki vonzatai témakörből készítette előadását, személyesen nem vehetett részt a továbbképzésen, így őt online hallgathatták meg a résztvevők. Bevezetőjében röviden ismertette, hogy egyhá-zunk 2004 óta foglalkozik a lelkipásztorok válásának kérdésével. Az eltelt időszakban 17 lelkipásztort bocsátottak el a válása miatt, /jelenleg is három fegyelmi eljárás zajlik/, ami, ha átlagot vonunk, 17 év alatt évi egy elbocsátást jelent. Ez egy nagyon magas szám – hangsúlyozta az előadó.

Szénási Lilla dékánhelyettes - Mályi

A Komáromi Református Egyházmegye-t elemezve elmondta, hogy az elmúlt 25 évben 15 házasságkötés volt a lelkipásztorok között, négy válás történt hat lelkipásztort érintettségével. Közülük jelenleg egy szolgál az egyházmegyében. Ha ezt az adatot nézzük, az egyház-megye lelkészeinek az elmúlt 25 évben kötött házasságának közel a negyede felbomlott. Köztük voltak akiket elbocsátottak, vagy maguk kérték a munkavi-szonyuk felbontását.

De mi lehet a válások oka? – tette fel a kérdést, majd hozzátette: Életünk pár-ját mi keressük magunknak, vagy Isten? A lelkész mit keres magának: házastársat vagy szolgatársat is? A hollywoodi modell azt mondja: keressünk magunk-nak párt, legyünk szerelmesek, álmun-kat vetítsük ki erre a személyre, de ha nem jön össze, akkor mindent kezdünk előlről. A Szentírás azonban más mo-dellt mutat nekünk: Nem elég együtt jár-ni, hanem szeretetben kell együtt lenni,

tehát, a megfelelő emberré kell válni, kérve hozzá az Úr Isten vezetését, ha pe-dig nem sikerül, akkor kezdjük előlről az első ponttól, vagyis nekünk kell a megfelelő társnak lennünk – hangsú-lyozta előadásában.

A jó házasságban is vannak konfliktusok, de azokat a házaspár megfelelően tudja kezelni- jegyezte meg Szénási Lilla, aki rámutatott arra is, hogy ma már sokszor elmosódik a határ a férfi és a nő szerepek között. Az asszony feje a férfi, tehát felelős a feleségéért. A feleségeknél pedig kihangsúlyozta, hogy önálló szemé-lyek, akik Pálhegyi Ferenc szerint öt-letgazdagabbak. Fontosnak tartotta, hogy a házastársak megbeszéljék a legintimebb dolgaikat, például, hogy mit tegyenek, hogy jobb házastársak le-gyenek, miről nehéz beszélgetniük, van-nak-e rossz szokásaik, amin változtatni kellene.

Előadásában a jó házasság alapjai mellett beszélt arról is, hogy miért nem kérnek a lelkészházaspárok külső segít-séget, ha gond van a házasságukkal, hi-szen az éveken keresztül hordozott konfliktusokat kezelni lehetett volna, ha időben beszélnek a gondjaikról. Felve-tette a lelkészek önismereti tanfolya-mon való részvételének szükségességét, a lelkigondozói kultúra terjesztését, s visszafordíthatatlan esetekben a lel-készházaspárok válságkezelésen való részvételét. Elmondta, nem mindegy, hogyan zajlott a válási folyamat a lel-kész esetében: csendesen, gyors meg-egyezőssel vagy viharokkal.

„A válás olyan, mint egy gyászfolya-mat” – hangsúlyozta Szénási Lilla, mely-nek első pontjaként a tagadást említette meg. Az egyik válni akar, de a másik nem veszi tudomásul, ha pedig vége, akkor nincs elég ereje a szembesülésre, majd sokk éri a váláskor, mert nem tudja mi vár rá és pánikol. Lelkészházaspár válása esetén pedig kérdéses hová köl-töznek ki a parókiáról, mi lesz a gyere-kekkel, illetve lelkileg nem tudják meg-emésztetni, ami történik. Az elfogadás szakaszáról pedig elmondta, hogy az évekig is eltarthat, ha az egyik érzelmi-leg nem tudja elengedni a másikat.

Kihangsúlyozta, hogy a lelkipászto-roknak is szüksége van a lelkigondozói segítségre, az őszinte problémafeltárá-sa. Ajánlatosnak tartotta a szupervízori rendszer átgondolását, az egyházunk-ban e területen szakképesítéssel rendel-kező szolgatársak feltérképezését, az önismereti képzésben való részvételt, de a jegyesoktatás komolyan vételét az ő

esetükben is. Hasznosnak látná rendszeres egyházmegyei csendesnapok szervezését lelkészházaspárok számára, pozitív példaként bemutatni a legalább 25 éve együtt élő házaspárokat, valamint kihangsúlyozata az elvált lelkészek utógondozásának a fontosságát is.

A lelkésztovábbképző utolsó napján Édes Árpád alistáli lelkipásztor bemutatta legújabb Református Énekeskönyvet, majd a jelenlévő lelkipásztorok osz-

tották meg tapasztalataikat a hívekkel való kapcsolattartásról a templomok zárvatartása idején.

A lelkésztovábbképző a Kulturális és Közművelődési Központ, a magyar kormány Bethlen Gábor Alapjának támogatásából valósult meg.

Iski Ibolya, www.reformata.sk

Fotó: Iski Ibolya, Szarvas László

Édes Árpád - Nagyborzsöny

Izrael – Ország? Nemzet? Gyülekezet?

Az izraeli hadsereg Újszövetséget ad ki?

Október kezdetén, a katonai alapképzés befejezésekor, hagyományosan ünnepélyes keretek között adják át a katonának személyi fegyverüket és egy Bibliát, amely a felvétel tanúsága szerint Ószövetséget és az Újszövetséget tartalmazza.

A közösségi médiában vita alakult ki amiatt, hogy egy zsidó katona miért kap Újszövetséget is. Hagyományosan olyan Bibliát szoktak adni, amelyik csak az Ószövetség könyveit tartalmazza. Előre kell bocsátanunk, hogy Izrael nem kezdte meg katonáit héber nyelvű Újszövetséggel megajándékozni, ahogy ezt egyesek hangoztatták. De az állam tiszteletben tartja állampolgárai vallásszabadságát. Most van húsz éve annak, hogy fiunk befejezte katonai alapkiképzését. Egy esti ünnepség keretében a Siratófalnál egységének 500 tisztelgő katonája előtt hangosan jelentette parancsnokának: „Uram, nekem Újszövetségem is van az Ószövetséggel együtt.” A tisztek rövid tanácskozás után közölték: „Igen, örvezető, ez engedélyezve van.” Abban az időben még nem volt a hadseregben Újszövetség egységesítő. A fiam saját „zsebformá-

tumú” példányát vitte magával, s együtt olvasta az Ószövetséggel. Együtt mondta az eskü szövegét bajtársaival, misze-

rint kész életét is áldozni a zsidó nemzet védelmében. Az eltelt időszakban egyre több Jézust Messiásnak valló zsidó fiatal szolgál az izraeli hadseregben. Ők bátor férfiak és nők, akik cionista hazafiak növekvő létszámban, akik szorosban kötődnek a nemzethez. Elmondhatjuk, hogy a seregben az egymás iránti felelősségvállalást gyakorolják, és Jézusról is ismereteket sajátíthatnak el.

A közösségi médiában egy sor hozzászólás olvasható. Sok izraeli nem érti, hogy a hadsereg miért engedélyezi az Újszövetséget tartalmazó Bibliát. Mások rámutatnak arra, hogy a hadsereg megbecsüli a katonáit. Félreértések is előfordulnak azt gondolva, hogy ez egy új irányvonal, minden katonának Újszövetséget is ajándékozni. Izrael keresztény katonái nincsenek képviselet nélkül. Az embereknek meg kell szokniuk, hogy egy izraeli katona a teljes héber nyelvű Szentírást olvashatja. A Tanach (Ószövetség) és a Brit HaChadascha (Újszövetség) összetartoznak.

David Lazarus, *Israel Heute*
ford. Csoma László

Már rendelhető!

A Szeretetnaptár 2022-es kiadása és a Református Újság a 2022-es évre már rendelhető szerkesztőségünk címén.

076 74 Drahňov - Deregyő 216,

Tel.: 056/6395396,

e-mail: ladislavcsoma@gmail.com.

A megrendeléseknek beérkezésük sorrendjében teszünk eleget.

Csoma László

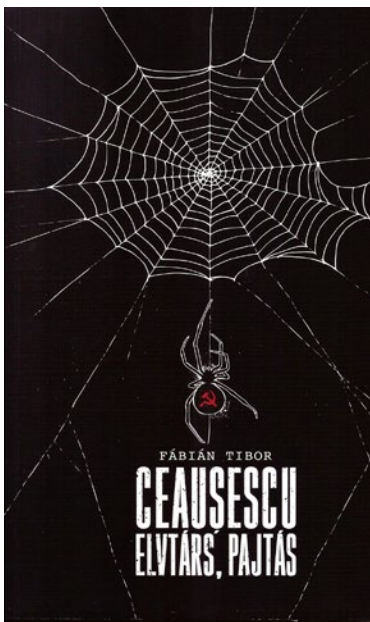
Könyvismertetés

Fábián Tibor:
CEAUSCESCU ELVTÁRS, PAJTÁS

Lapunk Partiumban élő és szolgáló szerkesztője, Fábián Tibor lelkész, újságíró és író. Sokoldalú szolgálat, mely szolgálathoz elengedhetetlenül szükséges az Úrtól kapott kegyelmi ajándékok sora. Ezt olvasóink is tapasztalhatták jegyzeteit olvasva, hisz minden lapszámunkban olvashatók írásai. De nem csak a Református Újságban, hanem például a Magyar Nemzet hasábjain is egyértelmű nemzeti elkötelezettséggel szólal meg társadalompolitikai kérdésekben. A világban zajló folyamatokat látva, a lelkészi elhivatásnak megfelelően, szóvá kell tenni a torzulásokat, az Isten teremtetett rendjének megtagadását.

Könyvében a múlt diktatúráját mutatja be. Számomra, aki abban a rendszerben születtem, s éltem 33 évet, szinte ismét megelevenedett mindaz, ami az akkori elnyomást jelentette. Én, aki lelkészként majd tíz évet szolgáltam a dik-

tatúra idején, s 1984-ben jártam Erdélyben, gondolatban szinte visszacsöppentem abba korszakba, amikor nem lehetett barátainknál megszállni, amikor a hűsületben Kolozsvár főterén csak halkkonzervet láttunk, amikor a határon sörért kuncsorgott a vámos, amikor egy kiló cukorért adtak egy kézi munkával készült varázs-ládikót, amikor a „Kárpátok géniusza” 4000 márkáért adta el német nemzeti-ségű állampolgárait az akkori Nyugat-Németországnak. Ma ez elképzelhetetlennek tűnik, pedig csak az kell hozzá, hogy ideológiák megszállottjai jussanak hatalomra, s akkor lehet gyertyával világítani, hideg lakásban fagyoskodni, bogarakat és füveket enni, ahogy ezt most Európa nyugati részén hirdetik a valóságot saját beteges képzelgéseikhez nyomorítani akarók. Ceausescu elvtárs mai követői ismét diktálni akarnak eszmé-ideológiák bűvöletében. Bár szerzőnk nem ír erről, számomra nyilvánvalóvá vált a kísérteties hasonlóság. Ez a könyv üzenet, hogy tanuljunk a történelmünkéből, s tudjunk nemet mondani a szépen hangzó, de veszedelmes kísértéseknek.

Bagdán Zsuzsanna
AZ ASSZONYOKAT NEM LEHET MEGSZÜNTETNI

A nők mindig jók voltak a mesélésben. Ez is egy mesélős könyv – egy szervezetről, amely bőven kínál számunkra tanulságokat tagjai személyes történeteinek keresztül is. A kötet negyvenhét nő életútját foglalja össze, akik a maguk helyén. Lehetőségeivel, stílusával építették – és sokan közülük ma is építik – Isten országát a református egyház egyik országos bel-missziói szervezete, a Magyar Református Nőszövetség kötelékében.

A Magyarországi (korábban: Országos) Református Nőszövetség 2010-ben hozta létre az első elnökről, Zsindelyné Tüdős Kláráról elnevezett díjat. Az elismerést azoknak a tagjaiknak adják át, akik több mint tíz éve végzett munkájukkal jelentősen segítettek a szövetség céljainak elérését a keresztyén hit- és életvitel, az egyházi munka, a diakónia, a missziói munka és az evangéliumi szellemű közösség építése terén. Kiadványunkban a 2010 és 2019 között e kitüntetéssel elismert asszonyokat mutatjuk be.

A díjazottak élettörténetei nem csak a nőszövetségi tagok-

nak szolgálhatnak megerősítésül hitvalló életük, a nehézségekkel való megküzdésük, egymás iránti szeretetük bárki számára iránymutató, jó példa lehet. A díjátadókon elhangzott laudációkból élénk tárul a Magyarországi Református Nőszövetség másképpen meg nem ragadható karaktere is, amelyekben egyformán fontos a lelkiség, a megküzdés, az összefogás, a szeretet-szolgálat, az imádság, egymás terhének hordozása és Krisztus irántunk való szeretete.

- A Kálvin Kiadó kötetét szeretettel ajánljuk kedves olvasóinknak, hisz ebbe a szolgálatba egyházunk Nőegyesülete is tevékenyen bekapcsolódik évtizedek óta.

Csoma L.

A Lónyay Gábor Társulás közleménye

A Lónyay Gábor Társulás kéri mindazokat a gyülekezeteket ahol társulásunk számára gyűjtötték az adó 2%-át, január 31-ig küldjék el címünkre a „Nyilatkozat”, vagy az adóbevallás szükséges oldalának fénymásolt példányát.

Mindkét irat érvényességének feltétele:

1. Az illetékes adóhivatal pecsétje
2. X-jellel ellátott rubrika, mellyel az adófizető felhatalmazza az adóhivatalt, hogy nevét és címét közölje társulásunkkal

Nem érvényesített iratok alapján nincs módunkban ellenőrizni, hogy az átutalás megtörtént.

Társulásunk 2022-ben is kész fogadni és továbbítani a 2%-os adományokat e fent leírt feltételekkel.

Csoma László, igazgató

Református óvoda Rimaszombbat, Szarvas László fotói

Július

1	P	Tihamér, Annamária	1	H	Boglárika
2	Sz	Ottó	2	K	Lehel
3	V	Kornél, Soma	3	Sz	Hermína
4	H	Ulrik	4	Cs	Domonkos, Dominika
5	K	Emese, Sarolta,	5	P	Krisztina
6	Sz	Csaba	6	Cs	Berta, Bettina
7	Cs	Apollónia, Ciriil	7	V	Ibolya
8	P	Ellák, Teréz	8	H	László, Oszwald
9	Sz	Lukrécia	9	K	Emőd
10	V	Amália	10	Sz	Lőrinc
11	H	Nóra, Lili	11	Cs	Zsuzsanna, Tiborc
12	K	Izabella, Dalma	12	P	Leticia, Klára
13	Sz	Jenő	13	Sz	Ipoly
14	Cs	Őrs, Stella	14	V	Marcell
15	P	Henrik, Roland	15	H	Mária
16	Sz	Valter	16	K	Ábrahám
17	V	Endre, Elek	17	Sz	Jácint
18	H	Frigyes	18	Cs	Ilona
19	K	Emília	19	P	Huba
20	Sz	Illés	20	Sz	Magdolna
21	Cs	Dániel, Daniella	21	V	Sámuel
22	P	Magdolna	22	H	Menyhért
23	Sz	Lenke	23	K	Bence
24	V	Kinga, Kincső	24	Sz	Bertalan
25	H	Kristóf, Jakab	25	Cs	Lajos, Patrícia
26	K	Anna, Anikó	26	P	Izso
27	Sz	Olga, Liliána	27	Sz	Gáspár, Gebhárd, Zoárd
28	Cs	Szabolcs, Ince	28	V	Ágoston
29	P	Márta, Flóra	29	H	Beatrix, Erna,
30	Sz	Judit, Xénia	30	K	Rózsa
31	V	Oszkár	31	Sz	Erika

Szeptember

1	Cs	Egyed, Egon	1	Sz	Malvin
2	P	Rebeka, Dorina	2	V	Petra
3	Sz	Hilda	3	H	Helga
4	V	Rozália	4	K	Ferenc
5	H	Viktor, Lőrinc	5	Sz	Aurél
6	K	Zakariás	6	Cs	Brúnó, Renáta
7	Sz	Regina	7	P	Amália
8	Cs	Mária, Adrienn	8	Sz	Koppány, Etelka
9	P	Ádám	9	V	Dénes
10	Sz	Nikolett, Hunor	10	H	Gedeon
11	V	Teodóra	11	K	Brigitta, Gitta
12	H	Mária, Guidó	12	Sz	Miksa
13	K	Kornél, Ludovika	13	Cs	Kálmán, Ede
14	Sz	Szeréna, Roxána	14	P	Helén
15	Cs	Enikő, Melitta	15	Sz	Teréz
16	P	Edit	16	V	Gál
17	Sz	Zsófia, Hajnalka	17	H	Hedvig
18	V	Diana	18	K	Lukács
19	H	Vilhelmina, Vilma	19	Sz	Nándor
20	K	Friderika	20	Cs	Vendel
21	Sz	Maté, Mirella	21	P	Orsolya
22	Cs	Móric	22	Sz	Előd
23	P	Tekla	23	V	Magyar nemzeti ünnep
24	Sz	Gellért, Mercédesz	24	H	Salamon
25	V	Eufrozina, Kende,	25	K	Blanka, Bianka
26	H	Jusztina	26	Sz	Dönötör
27	K	Adalbert	27	Cs	Szabina
28	Sz	Vencel	28	P	Simon, Szimonetta
29	Cs	Mihály	29	Sz	Nárcisz
30	P	Jeromos	30	V	Alfonz
			31	H	Reformáció ünnepe,
					Farkas

Október

1	Sz	Malvin	1	Sz	Malvin
2	V	Petra	2	V	Petra
3	H	Helga	3	H	Helga
4	K	Ferenc	4	K	Ferenc
5	Sz	Aurél	5	Sz	Aurél
6	Cs	Brúnó, Renáta	6	Cs	Brúnó, Renáta
7	P	Amália	7	P	Amália
8	Sz	Koppány, Etelka	8	Sz	Koppány, Etelka
9	V	Dénes	9	V	Dénes
10	H	Gedeon	10	H	Gedeon
11	K	Brigitta, Gitta	11	K	Brigitta, Gitta
12	Sz	Miksa	12	Sz	Miksa
13	Cs	Kálmán, Ede	13	Cs	Kálmán, Ede
14	P	Helén	14	P	Helén
15	Sz	Teréz	15	Sz	Teréz
16	V	Gál	16	V	Gál
17	H	Hedvig	17	H	Hedvig
18	K	Lukács	18	K	Lukács
19	Sz	Nándor	19	Sz	Nándor
20	Cs	Vendel	20	Cs	Vendel
21	P	Orsolya	21	P	Orsolya
22	Sz	Előd	22	Sz	Előd
23	V	Magyar nemzeti ünnep	23	V	Magyar nemzeti ünnep
24	H	Salamon	24	H	Salamon
25	K	Blanka, Bianka	25	K	Blanka, Bianka
26	Sz	Dönötör	26	Sz	Dönötör
27	Cs	Szabina	27	Cs	Szabina
28	P	Simon, Szimonetta	28	P	Simon, Szimonetta
29	Sz	Nárcisz	29	Sz	Nárcisz
30	V	Alfonz	30	V	Alfonz
31	H	Reformáció ünnepe,	31	H	Reformáció ünnepe,
		Farkas			Farkas

November

1	K	Marianna	1	K	Marianna
2	Sz	Achillas	2	Sz	Achillas
3	Cs	Győző	3	Cs	Győző
4	P	Károly	4	P	Károly
5	Sz	Imre	5	Sz	Imre
6	V	Lénárd	6	V	Lénárd
7	H	Rezső	7	H	Rezső
8	K	Zsombor	8	K	Zsombor
9	Sz	Tivadar	9	Sz	Tivadar
10	Cs	Réka	10	Cs	Réka
11	V	Márton	11	V	Márton
12	P	Jónás, Renátó	12	P	Jónás, Renátó
13	V	Szilvia	13	V	Szilvia
14	H	Aliz, Klementina	14	H	Aliz, Klementina
15	K	Albert, Lipót	15	K	Albert, Lipót
16	Sz	Ödön	16	Sz	Ödön
17	Cs	Hortenzia, Gergő	17	Cs	Hortenzia, Gergő
18	P	Jenő	18	P	Jenő
19	Sz	Erzsébet	19	Sz	Erzsébet
20	V	Jolán	20	V	Jolán
21	H	Olivér	21	H	Olivér
22	K	Cecília	22	K	Cecília
23	P	Viktória	23	P	Viktória
24	Cs	Emma	24	Cs	Emma
25	P	Katalin	25	P	Katalin
26	Sz	Virág	26	Sz	Virág
27	V	Virgil, Advent I.	27	V	Virgil, Advent I.
28	H	Stefánia	28	H	Stefánia
29	K	Taksony	29	K	Taksony
30	Sz	András, Andor	30	Sz	András, Andor
31	Sz	Szilveszter	31	Sz	Szilveszter

December

1	Cs	Elza	1	Cs	Elza
2	P	Melinda, Aurélia, Vivien	2	P	Melinda, Aurélia, Vivien
3	Sz	Ferenc, Olívia,	3	Sz	Ferenc, Olívia,
4	V	Borbála, Barbara,	4	V	Borbála, Barbara,
5	H	Vilma	5	H	Vilma
6	K	Miklós	6	K	Miklós
7	Sz	Anbrus	7	Sz	Anbrus
8	Cs	Mária	8	Cs	Mária
9	P	Natália	9	P	Natália
10	Sz	Judit	10	Sz	Judit
11	V	Árpád, Advent III.	11	V	Árpád, Advent III.
12	H	Gabriella	12	H	Gabriella
13	K	Luca, Otília	13	K	Luca, Otília
14	Sz	Szilárdka	14	Sz	Szilárdka
15	Cs	Valér	15	Cs	Valér
16	P	Etelka, Aletta	16	P	Etelka, Aletta
17	Sz	Lázár, Olimpia	17	Sz	Lázár, Olimpia
18	V	Augusta, Advent IV.	18	V	Augusta, Advent IV.
19	H	Viola	19	H	Viola
20	K	Teofil	20	K	Teofil
21	Sz	Tanás	21	Sz	Tanás
22	Cs	Zénó	22	Cs	Zénó
23	P	Viktória	23	P	Viktória
24	Sz	Ádám, Éva	24	Sz	Ádám, Éva
25	V	Karácsony I., Eugénia	25	V	Karácsony I., Eugénia
26	H	Karácsony II., István	26	H	Karácsony II., István
27	K	János	27	K	János
28	Sz	Kamilla	28	Sz	Kamilla
29	Cs	Tanás, Tamara	29	Cs	Tanás, Tamara
30	P	Dávid	30	P	Dávid
31	Sz	Szilveszter	31	Sz	Szilveszter

Megjelent az Isten üdvözítő kegyelme...

Kedves Olvasóink! Advent és karácsony az év legsötétebb része. Ilyenkor a leghosszabbak az éjszakák, és legrövidebbek a nappalok. Nem véletlen, hogy az ember ezeken a sötét napokon ad hálát az Istennek, amiért elküldte a világra az Ő legnagyobb világosságát. Hálát adunk azért, mert megjelent az Isten üdvözítő kegyelme MINDEN embernek.

Amikor az ember elkövette az első bűnt, elszakadt az Istentől. Isten nem hagyhatta büntetés nélkül az ember bűnét. Ismeritek a történetet. Az Úr megbüntette a kígyót, Évát és Ádámot is. De a büntetésben benne volt a szabadítás ígérete is. Megígérte, hogyha eljön az idő, megszületik az asszony egy utóda, aki majd legyőzi a sátnát, és újra szabaddá teszi az embert. Megszabadítja bűnétől. Amikor Pál apostol megírja ezt a mondatot – megjelent az Isten üdvözítő kegyelme – azzal az örömmel teszi, hogy tudja, Isten valóra váltotta az ígértét! Mert megszületett az úr Jézus Krisztus, aki elvégezte az áldozatot, melylyel megszabadított bennünket a bűnből, és feltámadt a harmadik napon, legyőzve a halált.

Jézus Krisztus tehát az Isten kegyelme. Isten különleges kegyelme. Ő ugyanis nem csak úgy egyszerűen megbocsájtja bűneinket. Nem csak azt mondja, hogy megtisztítalak bűneidből, éld tovább tisztán az életedet. Hanem azt mondja, hogy megtisztítalak bűneidből, és üdvösséget, örök életet adok neked. Ez az a kegyelem, mely megjelenik karácsonykor Jézus Krisztusban. Ez az a kegyelem, melynek Pál apostol mérhetetlenül örül, és mely-

nek mi is örülhetünk!

Ez a kegyelem ugyanis nem csak a választottaknak jelenik meg, hanem MINDEN embernek! Nincs kivétel! Isten nem tesz kivételeket. Nem bőrszín, nemzetiség, nyelv vagy bármely más emberek által meghatározott tulajdonság alapján adja az Ő kegyelmét. Neki minden ember egyformán fontos! Mindenkinek adni akarja a kegyelmet. Csak csendben jegyzem meg, hogy ha Isten gyermekeinek tartjuk magunkat, nekünk sem szabad elítélnünk, vagy éppen gyűlölnünk, megvetnünk valakit csak azért, mert bármiben is különbözik tőlünk.

Az Isteni kegyelmet, mely minden embernek megjelent, nem kapja meg mindenki. Isten ugyanis rábízta az emberre a döntést. A kegyelem megjelent, minden ember megkaphatja, de el kell fogadni. Ez egy ajándék, melyet az ember vagy elvesz az Isten kezéből, vagy nem. Szomorú, hogy ezen a világon oly sok ember utasítja vissza a kegyelem ajándékát. Szomorú, hogy olyan sokan utasítják vissza azt a hatalmas áldozatot, melyet Isten ezért a viláért, az emberért meghozott. Egyszülött Fiát áldozta fel a mi bűneinkért. Ebből kifolyólag mégis csak azt kell mondanunk, hogy van különbség ember és ember között. Még az Isten szemében is. Mert vannak, akik elfogadják a kegyelmet, és egyben Isten szeretetét, és vannak, akik nem.

Csak rajtunk múlik, melyik csoporthoz akarunk tartozni. A lehetőség adott, az Isten kegyelme megjelent minden embernek, nekem is és neked is. Csak dönteni kell! Fogadjuk hát el az Isten felajánlott

kegyelmét, mert az számunkra az élet, az örök élet!

Imádság: Kegyelmes Isten! Olyan csodálatos, hogy Te, a mindeneget teremtő Isten gondoskodsz rólunk, törödsz velünk, megmented életünk. Olyan jó, hogy Krisztusban megjelent számunkra a te kegyelmed. Add, hogy el akarjuk fogadni kezedből ezt a kincset, hogy nevünk fel legyen írva az élet könyvében! Ámen.

Aranymondás: „Járuljunk tehát bizalommal a kegyelem trónusához, hogy irgalmat nyerjünk, és kegyelmet találjunk, amikor segítségre van szükségünk.” (Zsidók 4:16)

Kraus Viktor

BIBLIAOLVASÓ

v e z é k f o n a l

Január

1. Sz.	5Mózes 9	Máté 4,12–25
2. V.	5Móz 10	Mt 5,1–12
3. H.	5Móz 11	Mt 5,13–16
4. K.	5Móz 12,1–19	Mt 5,17–26
5. Sz.	5Móz 12,20–31	Mt 5,27–32
6. Cs.	5Móz 13	Mt 5,33–42
7. P.	5Móz 14	Mt 5,43–48
8. Sz.	5Móz 15	Mt 6,1–8
9. V.	5Móz 16	Mt 6,9–15
10. H.	5Móz 17	Mt 6,16–24
11. K.	5Móz 18	Mt 6,25–34
12. Sz.	5Móz 19	Mt 7,1–6
13. Cs.	5Móz 20	Mt 7,7–14
14. P.	5Móz 21	Mt 7,15–23
15. Sz.	5Móz 22,1–12	Mt 7,24–29
16. V.	5Móz 22,13–23,1	Mt 8,1–13
17. H.	5Móz 23,2–26	Mt 8,14–22
18. K.	5Móz 24	Mt 8,23–34
19. Sz.	5Móz 25	Mt 9,1–8
20. Cs.	5Móz 26	Mt 9,9–17
21. P.	5Móz 27	Mt 9,18–26
22. Sz.	5Móz 28,1–26	Mt 9,27–38
23. V.	5Móz 28,27–48	Mt 10,1–15
24. H.	5Móz 28,49–69	Mt 10,16–28
25. K.	5Móz 29	Mt 10,29–42
26. Sz.	5Móz 30	Mt 11,1–6
27. Cs.	5Móz 31,1–13	Mt 11,7–19
28. P.	5Móz 31,14–30	Mt 11,20–30
29. Sz.	5Móz 32,1–25	Mt 12,1–8
30. V.	5Móz 32,26–52	Mt 12,9–21
31. H.	5Móz 33	Mt 12,22–30

A Református Újság színesben történő megjelenését a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Kulturális és Közművelődési Központjának közreműködésével Magyarország Kormánya támogatta.
Azonosítószám: BGA/123/4/2021